

୧୨୩୪୫୬

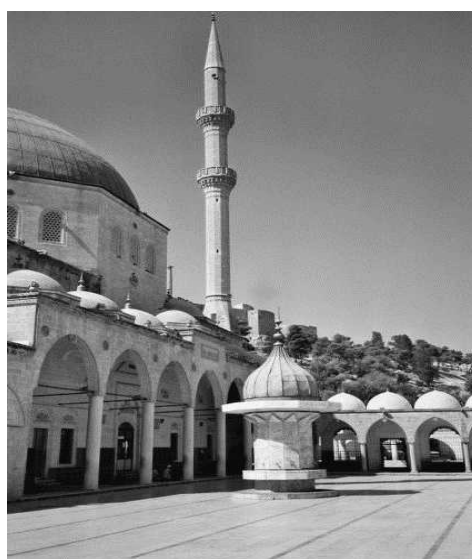
TURECKO

୭୮୯୧୦୧୧

léto 2004

napsala Ivana Mikulcová

୧୨

୧୩

Letošní naše cesta vedla do Turecka – tentokrát jsme jeli pouze rodina ve čtyřech – já s Vládou a dcera Ivča s přítelem Vaškem. Abychom nemuseli přejíždět celý Balkán, letěli jsme raději letadlem a pohybovali se tam půjčeným autem.

14.8.

Dopoledne jsme vyrazili v 10:05 do Budapešti, ve stejném letadle letěl i politik Pilip s manželkou a třemi neposednými dětmi, ve 13:05 jsme pokračovali do Istanbulu – měli jsme slíbený lunch, ale dali nám pouze obloženou housku jako v prvním letadle. Alespoň měli navíc pivo.

Do cíle jsme dorazili v 15:50 místního času. Přímo na letišti nás měl čekat člověk z autopůjčovny s cedulí s naším jménem, ale nečekal. Když Vlád'a volal na uvedené číslo, řekli mu, že nic rezervovaného nemáme a člověka toho jména neznají. Tak jsme si půjčili auto od půjčovny Ülker, která měla úřadovnu přímo na letišti. Cena za pronájem byla 30 E za den, se slevou při platbě předem. Půjčili jsme si toyotu a při výjezdu z letiště jsme za ni museli zaplatit parkovné už od rána. Hned v terminálu jsme si vyměnili peníze a za dolary jsme dostali ohromné množství lir. Kurs totiž činil 1 milion tureckých lir za zhruba 17 českých korun.

Vyrazili jsme rovnou do kempu Akatöy, mezi letištěm a centrem. Chtěli za něj 35 E, ale až později jsme zjistili, že to bylo hodně předražené. Dle bedekra měl být s bazénem, ale to jsme si dali – bazén nebyl, kemp byl zanedbaný, restaurace byla vybydlená. Ležel sice hned u moře, ale to tu vypadalo jako stoka, na sociálkách z kohoutků tekla slaná voda. V recepci si chtěli nechat pas přes noc, prý bez pasu nebudeme mít ve městě problém, ale raději jsme zaplatili předem, aby nám zůstal. Zamýšleli jsme něco koupit, tak jsme napřed vyrazili pěšky. Šli jsme podél silnice, kde hned vedle kempu byla zpustlá víkendová vesnice s vymlácenými baráky. Kolem nás neustále přibrzdňovaly taxíky i jiná auta, potrubovaly na nás a nabízely svezení, tak jsme se raději vrátili a jeli autem.

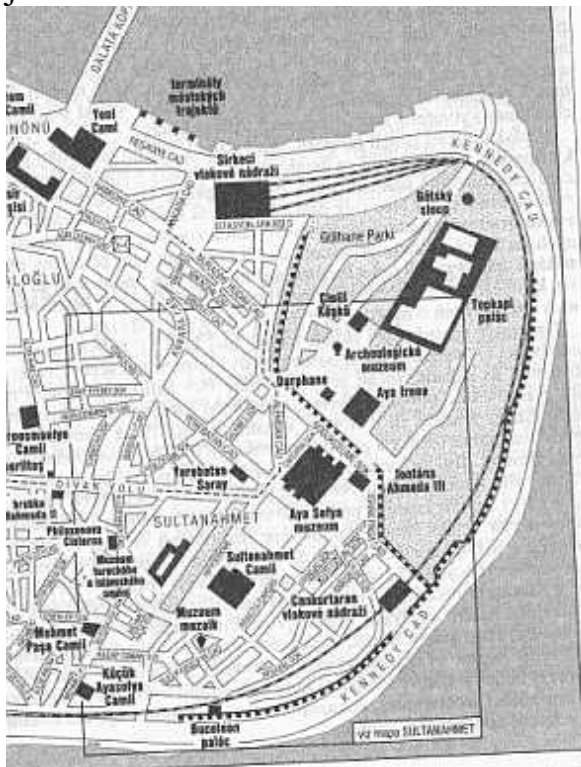
Dojeli jsme do centra Akatöy a zaparkovali. Hlavní ulice žila naplno, všude byla spousta lidí, vše otevřené. Nechali jsme se zlákat do jedné hospůdky a dali si kuřecí kebab, i když jsme předem nevěděli, co to bude a za kolik, protože jídelníček měli pouze turecký. Koupili jsme ještě pití a vrátili se do kempu. Šli jsme brzy spát, ale usnout se moc nedařilo, protože po celou noc byl strašný hic.

15.8.

Ráno jsme měli na programu prohlídku Istanbulu. Jeli jsme do centra a chtěli dojet na Topkapi. Sice jsme jeli správným směrem, ale šipky nás vedly opačně, tak jsme se trochu motali. Jeli jsme podél ohromného pásu poměrně zchovalých hradeb, zčásti nově rekonstruovaných. Nakonec jsme k Topkapi

dorazili, přičemž poslední část jsme jeli úzkou uličkou po tramvajových kolejích.

Zaparkovali jsme celkem snadno za 4 mil.L na 4 hodiny. Horší to již bylo se vstupným. Do Topkapi to stálo 12 mil. L za osobu, slevy tu žádné neplatí, jen Turci to mají za 3 mil.L V ceně nebyl vstup do pokladnice a do harému. Prohlédli jsme si různé expozice – oděvy, nádobí, zbraně a portréty sultánů a také celý areál. Na konci byla pěkná vyhlídka na Bospor. Za dalších 10 mil.L se dalo jít do harému, ale smělo se tam jít pouze po skupinkách s tureckým průvodcem s event. audio poslechem v asi 6 jazycích a prohlídky byly po půlhodinách, tak jsme tam nešli.

Pak jsme si prohlédli Ayu Sofiu, do níž bylo vstupné dokonce 15 mil.L. Kostel zvenku vypadá dost zanedbaně, zevnitř je to ještě horší, uprostřed stojí velmi složité lešení až do stropu, vše je oprýskané, kupolemi zatéká. Na to, kolik na tom musí vydělávat, do oprav rozhodně tolik neinvestují. Hned před areálem stála ještě malá mešita, ve které byly umístěny hrobky všech sultánů s životopisy.

Pršelo a pouliční prodavači hned nabízeli deštníky. Podle průvodce, kterého jsem držela v ruce, hned poznali, odkud jsem, a používali pár českých slov při nabídce svého zboží. Nic jsme nekoupili a jeli jsme pryč.

Přejeli jsme dvoupatrový most přes Zlatý roh, po horním patře jezdí auta a po dolním chodí chodci a jsou tam krámky. U zábradlí stálo plno rybářů a lovíli. Jeli jsme směrem na Bosporský most a přejeli za 3 mil.L do Asie. Za mostem jsme hned sjeli z dálnice a víceméně nazdařbůh projížděli po městě. Tato část vypadala poněkud výstavněji než evropská. Pak jsme se zastavili v supermarketu nakupovat. Měli velmi levné ovoce i zeleninu. Při návratu jsme se trochu motali ulicemi, protože to bylo značené pouze na různé městské části, ale podařilo se nám vyjet opět na dálnici a po mostě zpět do Evropy (druhým směrem se neplatí).

To nám z Istanbulu již stačilo a opustili jsme ho směrem na západ na Edirne. Jelo se neustále zástavbou, stojí tu plno úplně nových výškových budov. Cestou jsme viděli Bauhaus, tak jsme tam šli koupit bombičky k vařiči. Měli jsme jeden

Pak jsme jeli až na nejjižnější cíp poloostrova, na mys Hellenes, na němž stojí pomník ztroskotaným lodím v Dardanelech. O kus dál je údajně krásná tzv. V pláž, ale nás moc nenadchla, protože je na ní svinčik. Jen zbytky středověkých pevností okolo byly zajímavé. Pak jsme ještě popojeli k francouzskému hřbitovu, který tu Francouzi zřídili již před druhou světovou válkou, všechny ostatní jsou až z posledních let. O kus dál stojící turecký oslavný památník je zdaleka vidět, ale v bedekru se o něm moc nevyjadřuji. Poněkud nám připomínal komunistické megalomanské pomníky. Má tvar ohromné stoličky asi 50m vysoké, na stropě je namalován turecký znak. Před monументem jsou pamětní desky padlých do tvaru hvězdy a ohromná otevřená kniha. Protějšek monumentu tvoří ohromný reliéf s válečnými motivy a sochou Attatürka před ním, všichni válečníci vypadají naprosto stejně jako Attatürk. V areálu jsou ještě různá sousoší a pamětní desky – na jedné se psalo, že není rozdíl mezi Johnem a Mahmudem, když oba padli ve válce.

Prohlížení bojišť nám zabralo většinu dne. K trajektu v nejužším místě Dardanely z Kilitbahiru do Canakkale jsme přijeli až v půl čtvrté, naštěstí vyplouval skoro hned. Poslední auto nestačili ještě zaparkovat a již jsme se rozjížděli. Úžinu z obou stran hlídají docela pěkně rekonstruované pevnosti. V centru Canakkale byla hrozná zácpa, i když se to tam snažili urychlovat policajti. Stavili jsme se v supermarketu a koupili na zkoušku jednu láhev místního vína.

Podle plánu jsme měli dojet až do Bergamy, ale bylo již dost pozdě a na pobřeží zátoky byl dost zahuštěný provoz, tak jsme zastavili u motelu v městečku Aytiköy. Ubytovali jsme se všichni za pouhých 15 mil. L v přílehlém kempu. Se západem slunce jsme se šli ještě koupat a poseděli v zahradní restauraci u moře u piva. Soused z vedlejšího stanu nám přišel podat ruku, ale jinak se komunikovat nesnažil. Ještě se o nás zajímal asi 10letý kluk, ale uměl pouze turecky, akorát mu někdo poradil, že se anglicky zeptal: „Jak se jmenuješ?“, on byl Mustafa. Všichni okolo seděli na plastových židlích, tak nám naznačoval, jestli také chceme, a přinesl nám je neznámo odkud včetně zdevastovaného dřevěného stolku.

V kempu byl dost svinčik, sociálky taky nebyly nic moc, tak už jsme měli strach, že to tu tak bude všude.

Ráno jsme vyfasovali Vlád'ův pas z trezoru a jeli dále. Zastavili jsme se v Aliaga, kde nás naháněči poslali na soukromé parkoviště v zadních traktech domů, kde to vypadalo dost hrozně. Chtěli od nás klíče od auta, ale jenom proto, aby s ním mohli šibovat, ale to jsme jim nedali, proto jsme se museli postavit na jiné místo, kde bychom nevadili ve vjezdu. Městečko docela žilo – bylo tu plno stánků a spousta replik historických lodí, se kterými se dalo jet na okružní jízdu po okolních ostrovech. Nedaleko byl ostrov Lesbos. Koupili jsme si zapečené tousty a nějaké suvenýry – měli tam vše dost levné, zaváhala jsem, že jsem si nepořídila za asi 3 mil.L boty. Pohledy byly za 100 tis., ale za tuto cenu jsme je už nikde neviděli.

Projížděli jsme Izmir, což je ohromné rušné město, přes něž se to dost vleкло. Město se podle nás dost nesmyslně rozrůstá do okolních kopců – paneláky na strmém pustém svahu vypadaly dost hrozně. Pak nás to naštěstí nasměrovalo na novou dálnici na jih a to již jen frčelo. Neměla jsem ji ještě ani zakreslenou v mapě. Byla placená, ale za úsek cca 50 km jsme zaplatili jen 1,5 mil. Lir.

Ve městě Selcuk jsme chtěli nakoupit, ale nacházeli jsme jen malé krámky, tak jsme jen nakoupili vody a mladí kulatý chléb. Pak jsme jeli ke svatyni Meryemana, což je údajně místo, kde zamřela p. Marie. Udělali z toho komerční záležitost – platí se tam vstupné 9,8 mil. L. Je tam plno stánků s předraženými suvenýry, domek p. Marie, studánka – což je tedy voda z kohoutku a ploty, na něž lidé vážou na památku mašličky. Většinou použijí to, co mají po ruce, tj. papírové kapesníčky nebo igelitové tašky, tak to byl dost humus. Bylo to ale umístěné na krásném místě nahoře v lesích v horách.

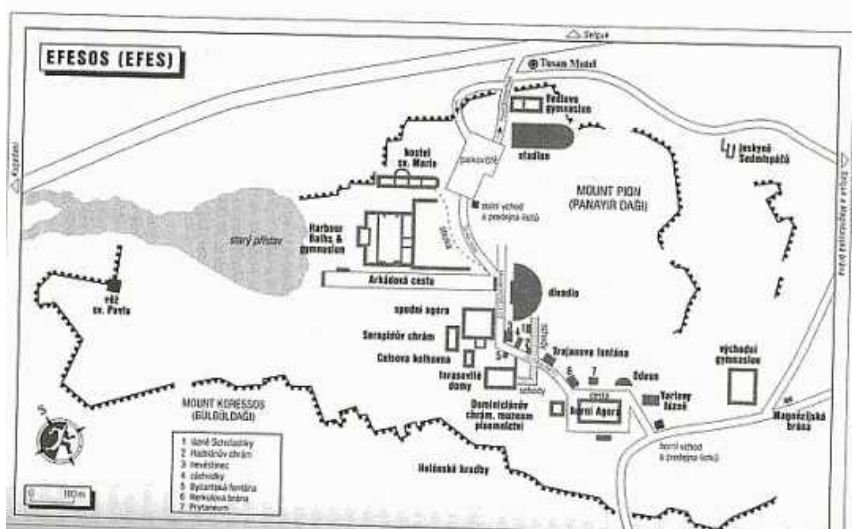

Pak jsme sjeli dolů, kde je u Efezu jeskyně 7 spáčů, což jsou vlastně katakomby po prvních křesťanech ze začátku tisíciletí. Nejsou však přístupné, je tam pouze brána a na ní opět váží mašličky a díky tomu je tam dost binec. U parkoviště jsou ale příjemné kryté hospůdky.

Pokračovali jsme do Efezu, naštěstí se zrovna začalo trochu zatahovat mraky, tak jsme to absolvovali v celkem příjemném klimatu. Jsou tu nejzachovalejší starověké památky na asijském kontinentu, i když z fotografií ukazujících původní stav bylo patrné, že ledacos dodělali. V divadle někdo zapomněl knihu o Efezu ve francouzštině, tak jsem si jí vzala. Nesla jsem jí ale v ruce a pak nějaká Francouzka začala ječet: „This is my Book“, tak jsem jí to dala.

Nejhezčí objekt je průčelí knihovny se sochami. Bylo tam ale řada dalších zajímavých staveb, např. rozsáhlé společné záchodky.

K večeru jsme odjeli do Kusadasi na pobřeží. Překvapilo nás svojí rozlehlostí, výstavností a živým ruchem. Projížděli jsme to celé, zahlédla jsem přímo v centru ceduli Camping, ale zdálo se mi nepravděpodobné, že by tam byl, tak jsme jeli dál. Turistický průmysl je tu na vysoké úrovni, je tu plno těsně na sebe postavených hotelů a rekreačních zařízení. Dojeli jsme až na konec města, ale tam se to zvedalo do kopců nad skály, tak jsem se vraceli. Kemp byl opravdu přímo v centru, byla tam restaurace a za ní celkem slušné táboření. Na rozdíl od těch předchozích tu byl pořádek, udržované kytky a sociálky. Když jsme se začali vybalovat, náš soused Holanďan nám říkal, že jsme si měli vybrat lepší místo, ale řekli jsme mu, že je to pouze na jednu noc, tak je to jedno. Ale stejně asi chtěl mít před sebou volno.

Po večeri jsme vyrazili do centra na vycházku. Bylo tam velmi živo, na náměstí byl jumping, zpěváci, rybáři. Správný šrumec začal však okolo staré pevnosti přestavěné na hotel. Tam byly uličky zastřešené a do obchůdků nás lákali prodavači. Ivča si koupila koženého slona za 6 mil.L (původní cena byla 9 mil. L). Pak jsme se nechali zlákat do prodejny CDček. Vlád'a si tam vybral 2 s tureckou muzikou. Ivča si vybrala taky jedno CD – Love in Rock, ale za něj tu chtěli 27 mil. L, což se nám zdálo moc. Když jsme to nebrali, nabídl nám prodavač, že nám ho za 5 mil. L okopíruje, s čímž jsme souhlasili a asi 5 min. čekali na přepálení. Zatím se nás vedoucí vyptával, odkud jsme, co děláme atd. Uměl velmi dobře a rychle anglicky. Pak si Ivča koupila tílko, chtěli za něj 20

mil.L, ale nakonec ho koupila za 15, ale prodavač jí neustále lákal někam dozadu a hladil jí po vlasech.

Ještě před kempem jsme si dali pivo, k němuž nám přinesli nějaké 2 druhy mandlí, z nichž jedny byly viditelně sladké, a čekali, že si je dáme. Platili jsme 5 mil.L, tak je asi nezapočítali.

18.8.

Ráno mě vzbudil ještě za tmy muezin, který vyřvával z nějakého minaretu. Mají to tu modernizované, na minaret už asi ani nelezou, nahoře mají reproduktory a hulákají dole přes mikrofony a o to víc se to rozléhá. Někde to taky možná pouští z magnetáku.

Ráno jsme vyrazili směr Pamukkale a mysleli jsme, že tam budeme do oběda. Cestou jsme se stavili v supermarketu. Koupili jsme si konzervu se zelným listem, který jsme si dali k večeři s rýží, a bylo to dobré. Jinak tu moc velký výběr konzerv nemají, naše oblíbené fazole s kečupem nebo těstoviny tu neznají.

Před Denizli nebyla značena odbočka na Pamukkale, tak jsme jeli až do města. Do cesty nám vběhl pes, Vlád'a zabrzdil a zezadu do nás narazila dodávka. Měli jsme dost zmáčkнутý zadek. Přijela policie, okolo bylo sroceno asi 15 Turků, ale nikdo neuměl ani slovo anglicky. Pak se objevil jakýsi chlap, který anglicky uměl a alespoň trochu zprostředkoval komunikaci. Dohodlo se, že policajti přijedou ve 3 hodiny s protokolem. Podařilo se otevřít pomačkaný kufr, ale nešel už zavřít, tak ochotní Turci sehnali provaz a přivázali ho provazem. Policajti přijeli v 14:30 a Vlád'u odvezli. Vrátil se asi za 3/4 hodiny s podepsaným protokolem. Policajti se na něj vyprdli, klidně by ho nechali vrátit se, jak umí. Naštěstí tam byl zeťák pachatele nehody a ten Vlád'u přivezl.

Pak jsme jeli do místa, kde jsme se chtěli ubytovat. V průvodci psali, že poblíž Pamukkale je kemp pouze u motelu v Karaheitu. Dojeli jsme tam, ale tam seděl nějaký Turek, který neuměl ani slovo jinak než turecky a vůbec neprojevil zájem se s námi nějak domluvit, tak jsme jeli pryč. Cestou jsme viděli termální bazén, kde byl uveden i kemp, tak jsme se k němu vrátili. Kromě toho jsme pak druhý den těsně před Pamukkale viděli asi 3 kempy. V tomto kempu taky neuměli moc anglicky, ale byli velice vstřícní. Ubytovali jsme se na nehostinném plácku za 10 mil. L., ale nabízeli i ubytování v postaveném stanu, v němž byla pohovka. Půjčili jsme si kladivo na zatloukání kolíků, ale využili jsme ho i na vybouchání kufru, takže šel zase zavřít.

Šla jsem si zaplavat, voda byla parádně teplá a bazén napodoboval Pamukkale – byl řešen v několika úrovních a mezistěny byly do obloučků. Na dně se usazovalo jemné bílé bahničko, stejné jako v Modré laguně na Islandu. Ve vodě se koupala zcela oblečená Turkyně a jedna v apartním gumovém oblečku pod kolena s čepicí.

Slavili jsme zrovna 25. výročí naší svatby, tak jsme si dali večeři – pečenou rybu a pár piv, které nosili odněkud z obytného domu. Na závěr jsme platili dost vysokou cenu, ale asi nám započítali i poplatek za bazén ve výši 3 mil. L za jednoho. V noci jsme se vyspali strašně špatně, protože celou noc tam štěkal

Dál jsme jeli přes město Burdur k jeskyním Insuyu. Dle průvodce tam mělo být vstupné 1 USD, ale v pokladně nikdo nebyl a bylo to zadarmo. Byla tam přes den nějaká akce – stálo tam plno stánků a balili tam aparaturu po nějakém koncertu. Váhali jsme, zda máme jít do jeskyní naprosto volně sami, tak jsme chvíli čekali, až tam šli nějakí Turci. Byly to docela pěkné krápníkové jeskyně, ale nejzajímavější na nich byla soustava průzračných jezírek. Teprve po návratu jsme si našli v bedekru, že na pokladně byl nápis vstup zdarma.

Přes průsmyky jsme dojeli až do Antálie. Chtěli jsme se ubytovat v kempu, který měl být ve směru našeho příjezdu do města, ale žádný jsme nenašli, tak jsme jeli hledat druhý, který měl být na pobřeží směrem na městečko Lera. Jeli jsme ale dosti rušnými ulicemi, kde bylo spousta věžáků, až jsme dojeli do Lery a nic jsme nenašli. Zeptali jsme se v plážovém klubu a poslali nás za město, kde byl motel se spoustou chatiček. Měli tu jen chatky, tak nás nechali postavit stany na konci u jedné z nich za 40 mil. Lir. Večer, zrovna když jsme se chystali jít spát, přišel jeden Turek a chtěl začít komunikovat, tak jsme to taktně ukončili. Bylo zajímavé, že v tomto kempu zřejmě v recepci byli Rusové.

20.8.

Ráno zavolal Vlád'a do autopůjčovny a chtěl se domluvit, co s autem. Říkali, že nám mohou pomoci jedině v Istanbulu, jiné pobočky nemají a pokud auto jede, máme přijet do Istanbulu. Řekli jsme, že budeme pokračovat v cestě a auto vrátíme, jak bylo dohodnuto. Hlavně chtěli vědět, zda máme policejní protokol.

Pokračovali jsme směrem na východ. První naše zastávka byla v Aspendosu. Nejnavštěvovanější z tohoto areálu je antické divadlo, takřka úplně zachovalé. Bohužel ale v něm bylo instalováno pódium na nějaký koncert a uprostřed hlediště zvukařská kabina, tak to rušilo pohled na antickou památku. Kromě divadla je tam akropole, kde je řada ruin, nejvíce zachovalá je bazilika s ohromnými oblouky zcela na vrcholu. Chtěli jsme se od ní dostat nad divadlo, ale cesta křovím nás zavedla až o kus dál, tak jsme se museli vracet. Trpěli jsme hrozným vedrem.

Oběd jsme si dali u vodopádu Selale, je to tam plně turisticky využité – okolo terásek s pohledy na vodopád a různých můstků, je spousta stolečků, restaurace a krámky se suvenýry, naštěstí na konci byly i piknikové stolky. Kdyby tu nebylo tolik lidí, bylo by to moc pěkné místo.

Dál jsme pokračovali na Alany. Je to továrna na turistiku. Uprostřed je poloostrov s hradem a na obou svazích přečpané pláže. Nahoře na hradě skoro nikdo nebyl a byl odtud krásný výhled na město a moře. Do zálivů pod hradem vyjíždělo plno historicky vypadajících lodí, okolo nichž se koupali lidé – například velká atrakce byla nechat proplavat koupající vodním tunelem. V průvodci psali, že ještě před 10 lety, to tu muselo být dost pěkné. Cestou

z hradu bylo u silnice několik velice dobře vyhlížejících hospůdek s vyhlídkou na město.

Pak nás ještě čekalo 80 km do Anamuru, mysleli jsme, že tam budeme docela brzy, ale byla to hrozná cesta – samá serpentýna, stoupání až 15 % a stejné klesání, cesta dost úzká, bez svodidel nad strmými srázy a do toho ještě Turci předjíždějící v nejnemožnějších situacích. Těch 80 km nám trvalo přes 2 hodiny. Cestou v údolíčkách byly banánové plantáže a spousta na sebe nacpaných skleníků. Dojeli jsme až ke hradu Mamura Kalesi a u něho se ubytovali v kempu. Byly tam celkem 4, v bedekru se píše o jednom o pár kilometrů dál.

Přijeli jsme akorát se západem slunce a šli se ještě vykoupat. Večer jsme si šli s Vládou sednout do hospody na pivo na zastřešené terase. Nabízeli tam taky různá jídla. Když jsem studovala jídelníček, vzala mne servírka do kuchyně a ukázala mi obsah hrnců – nabídla nám menu za 5 mil.L sestávající z rýžové husté polévky, hlavního jídla z brambor a fazolí a salátu z dušené cukiny s jogurtem. Docela jsme si pochutnali, i když jsme z toho měli trochu strach, ale domácí jedli to samé. Poseděli jsem tam až do jedenácti, sledovali přenosy z olympiády a tureckou superstar.

21.8.

Ráno jsme si byli prohlédnout hrad – je to arménská pevnost ze 6. stol.. Směrem od pláže chybělo kus zdi a dalo se tam vlézt a celé to prozkoumat. Uprostřed stála mešita. Normálně vybírají na druhé straně vstupné, ale ještě měli zavřeno. Z nádvoří do horního hradu jsme se dostali dosti krkolomnými schody ve vnějším plášti hradu s průzory na moře. Pak jsme si ještě zaplavali v úplně klidném moři.

Jeli jsme dál na východ, silnice byla opět dost klikatá, ale o něco širší a ne na takových srázech. Cestou jsme si chtěli prohlédnout pevnost Liman Kalesi, kterou jsem našla v mapě, ale byla za plotem s ostnatým drátem a byl tam vojenský prostor a přistávací plocha pro letadla mířící do moře. Pak jsme chtěli dle průvodce nalézt Dábelské a Nebeské jeskyně, ale nenašli jsme na ně odbočku. Ještě jsme se vraceli, abychom se ujistili, že jsme to neminuli, ale nebylo to tam. Usoudili jsme, že to bylo údolí, kde byl nějaký lom a rozestavěná silnice. Tak jsme se vydali po cestě do vnitrozemí k nějakým antickým zříceninám Adamkayalar. Jeli jsme 5 km po asfaltu, ale pak byla odbočka po šíleně kamenité cestě 2 km. V této oblasti byly hluboké kaňony a všude plno

kamenů. Doufali jsme, že to tam třeba povede k těm jeskyním, ale nic takového tam nebylo. Pak jsme se zastavili u pevnosti Kizkalesi - jedna uzavřená pevnost stojí na břehu a další na ostrůvku, k němuž jezdilo plno lodiček.

Rozhodli jsme se jet do Mersinu (Icel) – uvádějí tu dvojí názvy, kde jsme se chtěli ubytovat v kempu a koupat se. Projeli jsme celý Mersin po pobřeží, ale nic jsme nenašli. Podél pobřeží byl pěkný rekreační park s různými atrakcemi – vodní kolo, houpačky, skluzavky a pak byla část parku rozestavěná a dle mapy to bylo zřejmě tam, kde původně stál ten kemp. Na kraji Mersinu je Pompeion – tyčila se tam řada samotných sloupů s ionskými hlavicemi.

Vyjeli jsme na dálnici a zamířili zpět – jeli jsme až do Erdemli, kde jsme předtím viděli kemp – byl moc hezký pod borovicemi a byli tam samí Turci. Šli jsme se koupat do moře a široko daleko tam nebyla žádná Turkyně v plavkách – když už nebyly přímo v hábitu až na zem a šátku, alespoň měly tričko, podprsenku a kalhoty pod kolena. Na nás koukali jak na specifický úkaz.

Když jsme pak večereli, všude okolo nás muslimové klekali na kobereček a modlili se. Ženské si toho vůbec nevšimaly a dělaly si svoji práci – např. věšely prádlo. Šok nás čekal večer již za tmy, kdy přišel zřízenec s jakýmsi přístrojem a na naše stany pustil troubou plno kouře. Takhle vykouřil všechny stany v kempu i stánek se suvenýry. Jestli to měla být nějaká deratizace či desinfekce, nevíme. Záchody, které mimochodem nebyly zrovna nejčistší, protože byly turecké a chyběly splachovací nádržky, nevykuřovali. Usnuli jsme za zvuků živé turecké hudby linoucí se z nedaleké restaurace.

22.8.

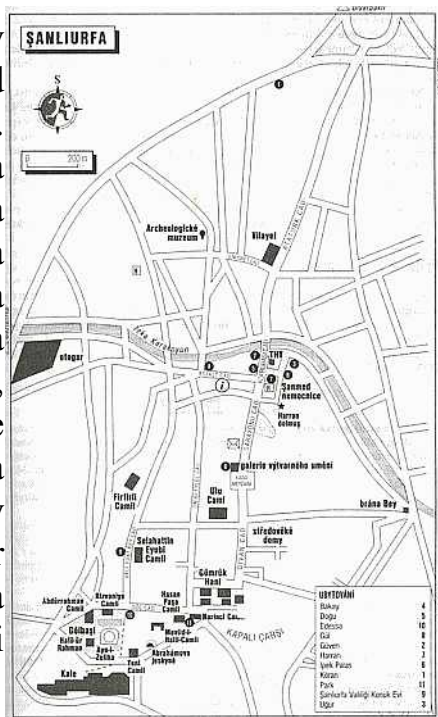
Ráno jsme vstali o něco dřív, protože nás čekal delší přesun na východ. Naštěstí většina cesty až do Gazi Antepu vedla po dálnici. Platilo se na ní, ale pouze 4,5 mil. L. Cestou jsme vjeli do hejna vrabců, asi jsme jich několik srazili. Po obyčejné silnici jsme jeli ještě asi 130 km do Sanli – Urfy podél rozestavěné dálnice, vládl velice živý provoz a hodně kamiónů.

Ze Sanli – Urfy jsme popojeli ještě 40 km na jih do vesnice Harran. Tam se na nás vrhli místní naháněči a děti – o Vlád'u se málem poprali průvodci. Vybral si toho, který ho oslovil první a jmenoval se Ibrahim. Tvrdil, že umí 5 jazyků, ale prováděl nás v angličtině. Říkal, že je pro něho těžké přecházet z angličtiny do němčiny. Mluvil ale dost pomalu a srozumitelně, tak jsem hodně pochopila.

Napřed nás zavedl na místo původní haranské university, pak jsme procházeli okolo domků udělaných jako soustava úlů. Říkal, že nyní už se v nich nebydlí, mají tam pouze zvířata. Pak jsme vešli na obhlídku vnitřku jednoho domu, měli tam kuchyni, prádelnu a místnost na sezení se stolem. Nalévali nám pití, tak jsme řekli čaj – zřejmě naše slovo pochází z turečtiny, řekne se to stejně, ale píše se to c s ocáskem a na konci y. Na hlavy nám uvazovali šátky, viselo jim tam plno různých druhů a vyšíváných šatů. Koupili jsme 3 šátky po 10 mil.L, z toho jeden červenobílý kostkatý arabský.

Pak jsme šli do hradu, což původně byl římský chrám, poté arabská mešita. Cestou nás pořád otravovaly malé děti a průvodce je zaháněl. Nakonec jsme se nechali ukecat a koupili jsme za 1 mil.L pro štěstí závěsy z nějakých plodů na nitích s mašličkami. Nakonec to jedna holčička nabízela dokonce za 500 tis., tak si ještě Ivča koupila druhou, ale ona pořád kňourala „milion“ a byla našťvaná. Další, od které jsme nic nekoupili, byla uražená, tak jí Ivča chtěla dát bonbóny, ale když je Vašek vytáhl z kufru, ukořistila je jiná a utekla s nimi. Když ostatní děti pořád říkaly „bonbon“, ukázala jsem na tu holku a řekla: „For all“. Ona se s nimi nakonec rozdělila. Vyžebrali na nás taky skoro prázdnou flašku od pepsi, chtěli i lahve vody.

Pak jsme se vrátili do Sanli – Urfy, kde jsme se ubytovali v hotelu Iscelik skoro přímo ve starém centru. Stálo to 45 mil. Lir pro 4 a dva pokoje s klimatizací a televizí, koupelna a záchod byly na chodbě, ale pouze pro tři pokoje.

Šli jsme se v podvečer projít, ale skoro všude již zavírali, prošli jsme klikatými opuštěnými uličkami na hl. náměstí. Pak jsme si dali gyros – tomu ale nerozuměli, museli jsme na něj ukázat, dali nám to s rýží, jakousi buchtou, rajčaty a cibulí a k tomu arabský chléb. To celé 4 mil. za jednoho. K pití nic neměli, pouze vodu v džbánu. Večer jsme v televizi sledovali olympiádu, zrovna turecký kladivář získal bronzovou medaili, tak všechna auta jezdící okolo potrubovala.

23.8.

Ráno jsme vyrazili na obhlídku města – je tu několik krásných mešit, okolo nich je park a rybník se spoustou kaprů. Chtěli jsme vylézt na hrad, ale měli to tam blbě značené (bylo tam napsáno hrad – východ , tj. turecky kale – cikis), tak jsme šli druhou stranou a přišli jsme k arabskému hřbitovu. Z kopce byl ale parádní výhled na město a nádvoří mešity. Dolů jsme šli úzkými ne moc čistými uličkami opět dolů k mešitě. Dalo se vejít do nádvoří, kde stála kulatá kašna s mnoha kohoutky, u nichž si věřící myli nohy, aby šli do mešity čisti. Dalo se jít dovnitř, ale z ne moc dobrého německého nápisu jsem se dozvěděla, že muži

musí mít dlouhé kalhoty a ženy dlouhé sukně a pokrývku hlavy. To splňoval jedině Vlád'a, tak se šel dovnitř podívat. My jsme se tam mohli podívat oknem – bylo tam plno modlících koberečků a vepředu se vkleče modlilo pár Turků. Ženy mají místnost zvlášť.

Pak jsme si prošli uličkami bazaru – část byla těch samých, co jsme šli včera, ale nepoznávali jsme to, byly tu krámky otevřené do uliček se vším možným, hlavně s látkami. Pak jsme procházeli okolo různých dílniček - krejčovská, výroba bot, činění kůží. Když jsme šli po ulici, viděli jsme, jak auto srazilo malého kluka, co mu tam vběhl. Jen se oklepal a utekl, protože si byl vědom toho, že to byla jeho chyba. S řidičem pohovořil policajt, ale protože to zřejmě viděl, nedělal z toho žádnou vědu.

Když jsme chtěli odjet od hotelu, zjistili jsme, že naše auto je zabarikádované taxíky. Taxikáři však byli velice solidní, narvali Vlád'u do auta z druhé strany, protože od řidiče nešly otevřít dveře, a trochu poodjeli, aby mohl vykličkovat.

Cestovali jsme okolo Attatürkovy přehrady na řece Eufkrat. Ve městě Bozova jsme zkusili zajet k vodě, ale nebylo tam vůbec nic, přehradu zřejmě vůbec rekreačně nevyužívají. Koupaly se tam pouze kachny. Voda v přehradě měla úžasnou azurovou barvu. Pak jsme jeli k hrázi přehrady. Trochu jsme se zalekli, když jsme uviděli bránu a vojáka se samopalem, ale stráž nás pokynem zvala dál. Ptali se, jestli jedeme ke hrázi, a chtěli nechat jeden pas. Hráz je sypaná, z ní jsou přepady pro vodu, ale za tohoto stavu vody vytékala pouze dole rourami.

Brzy odpoledne jsme dojeli do města Adiyaman. Snažili jsme se nalézt supermarket, ale moc se nám nedařilo. Dle reklamy na začátku města tu měl být obchod'ák Migros se znakem klokana, ale nakonec jsme šli nakupovat do menšího krámku. Pak jsme šli do banky, ale první (islámská) byla narvaná zahalenými klientkami, tak jsme šli do Finanzbank, kde bylo volněji.

Dle bedekra jsme měli vyhlédnutý hotel Beyaz Saray, ale přes plot jsme viděli, že bazén, který tam měli, je prázdný, tak jsme se ubytovali o kus dál v hotelu Antiochos, který působil dost honosně. Za jednu noc a 2 dvojlůžkové pokoje tam chtěli 30 mil.L i se snídaní. Zbytek odpoledne jsme strávili v hotelovém bazénu. Byli jsme tam sami. Když jsme šli k bazénu, potkali jsme nějakou zaměstnankyni a ta když nás viděla, málem šla do kolen a zakrývala si oči - nebylo jasné, zda jí vadil Vlád'a v kraťasech či já v propínacích šatech s výstřihem a bez rukávů. Když jsme pak byli v bazénu, šla okolo s nějakým čistícím prostředkem a odvracela oči.

Večer jsme opět sledovali tureckou televizi, naštěstí alespoň dávali americký film s Michel Pfeifer.

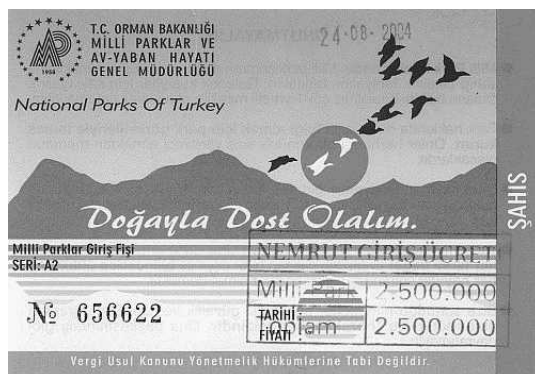
24.8.2004

Ráno jsme měli snídani formou švédského stolu.

Vydali jsme se na východ do Kumpy (vzali jsme ještě benzín, který tu byl zatím nejlevnější 1, 7 mil. Lir/litr) a pak okruhem po národním parku Nemrut Dagı. Napřed jsme zastavili u mohyly Kareko, kde měla být pochována manželka krále Antiocha. Okolo mohyly stály vysoké sloupy, na jednom z nich socha orla. Pak jsme jeli k mostu Cendere, který pochází z 2. stol. n.l. za vlády Septima Sentera. Ještě nedávno se po něm jezdilo, nyní je tam postaven nový most. Římský most je pěkně restaurován, je vidět, že se z velké části zachoval. Pak jsme jeli k pevnosti Yeni Kale na vysokém útesu nad kaňonem. Stačilo nám se na ní podívat ze zdola. Odbočku k starověkému městu Arsameya jsme minuli, protože u vjezdu byla závora s pokladnou. Pak jsme projížděli 3 vesnicemi, o nichž v průvodci psali, že tam děti nevědí, zda mají mávat či hodit kámen. Na nás pouze mávaly.

Pak jsme již stoupali k Nemrut Dagı, do výše až 2100 m. Za vesnicí Karadut byly ještě motely s bazénem, pak kus nově vydlážděné cesty, ale za závorou, kde se platilo, se cesta výrazně zhoršila. Jeli jsme po dlážděné cestě, ale kostky místy chyběly nebo naopak vylézaly ven a muselo se mezi tím kličkovat. 7 km jsme jeli dost dlouho, většinou na jedničku a byli jsme dost vytřesení. Nahoře je občerstvení a suvenýry a okolo samého vrcholu, kde je mohyla krále Antiocha, vede kolem dokola vydlážděná cesta. Pod mohylou na východě i západě jsou torza několika sedících ohromných soch a okolo se válejí jejich další části a před nimi jsou postaveny jejich hlavy ve výši asi člověka.

Vaškovi bylo špatně, že uvažoval o tom, zda vůbec má jít nahoru, ale nakonec se tam s vypětím všech sil doplazil a to mu udělalo dobře.

Přímo u soch je kamenná plošina pro přistávání vrtulníků pro VIP hosty. Ze severní strany byly řady kamenů s obdélníkovými prohlubněmi, což dle mého

názoru bylo pro poskytování obětí. Král Antiochos si pořídil mohyly na nejvyšším místě svého království a na jeho narozeniny poddaní museli přicházet na horu a přinášet oběti. Koupili jsme si tam pár suvenýrů – malé kopie hlav a lva za 2 mil. L.

Zpět jsme se vraceli kratší přímou cestou. V průvodci se psalo, že mezi Adiyamanem a Kahtou nejsou ubytovací možnosti, ale mezi nimi byl kemping zřejmě pod správou univerzity a ve vesnici Damlacik další i s bazénem, i když trochu s listím.

Večer jsme si zašli v hotelu na večeři. Dostali jsme nějakou směs masa, cibule a rajčat na lánovém grilu a k tomu salát. Anglicky uměl pouze 1 číšník, který chytal z hovoru i některá česká slova, věděl, jak se řekne pivo a že je to i polsky, četl nám SMSky přes rameno a dobře to vyslovoval.

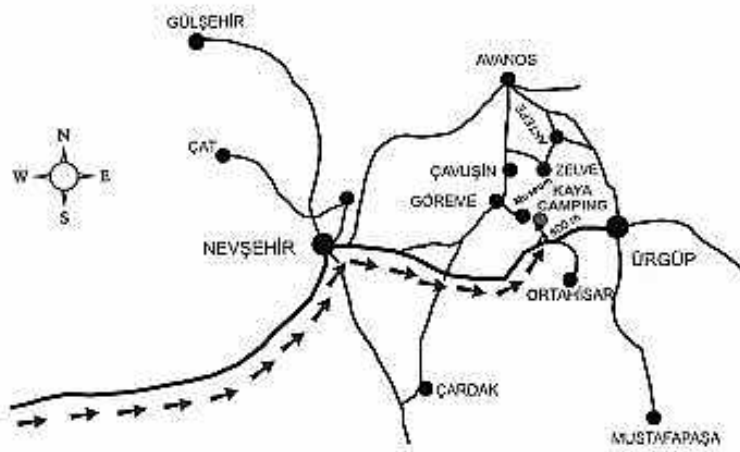
25.8.

Ráno jsme zaplatili hotel včetně večeře. Večeře s 5 pivy, 2 fantami a 2 kávami stála pouhých 40 mil. L. Nechali jsme se vyfotit před hotelem a pak jsme chtěli odjet, ale motor ani nešly. Hoteloví zaměstnanci se nám hned začali věnovat – otevřeli kapotu a uviděli jsme hrozně zkorodované kontakty u baterky. Liftbojové přinesli flašku s vodou a nalili to na kontakty, z čehož jsem šlela, ale vypadalo to, že se usazenina trochu rozpustila, pak ještě přinesli horkou vodu a díky ní se kontakty skoro očistily. U jednoho kontaktu to syčelo, ale startovat to stejně nešlo, tak nás všichni roztláčili a chytlo to.

Vyrazili jsme směrem na západ. Ujeli jsme již asi 150 km, tak jsme zastavili u pumpy a brali jsme benzín. Doufali jsme, že se baterka dobila a startování bude normální, ale opět ani šly. Zkoušeli jsem to s Vaškem roztláčet, ale nešlo nám to, to již přiběhli zaměstnanci pumpy a začali nám pomáhat – opět nalévali na kontakty horkou vodu a s jejich pomocí se to roztláčilo. Když jsme si ale představili, že při každém přerušení jízdy budeme mít problémy, koukali jsme po servisu Toyota – náhodou jsme ho našli je městečkahraman Mares. Přednesli jsme jim svůj problém a oni se tomu hned začali věnovat. Nechali jsme tam s nimi Vlád'u a šli nakupovat do sousedního obchod'áku Migros. Problém byl pouze v kontaktech – servisman to rozebral, očistil a již to startovalo. Ani za to nic nechtěli, ala Vlád'a jim dal 20 mil. L (tj. asi 350 Kč, což za expresní opravu není nic moc). Za to ještě dostal klíčenku Toyota a stínítko na okno.

Pak to již bylo skvělé. Měli jsme překonat vysoký horský hřeben. Rozhodli jsme se pro kratší trasu přes městečko Develi. Museli jsme vyjet do průsmyku ve výšce 1960 m, ale ani nám to moc nepřišlo, protože už předtím jsme se pohybovali dost vysoko. Silnička byla sice poměrně úzká, ale měla tu výhodu, že tu skoro nikdo nejezdil a byly tu parádní výhledy na okolní hory. U města Develi je sopka Erciyes Dag měřící 3810 m a vysoko ční nad okolní terén.

Pak jsme již dojeli do oblasti Kapadokie. Již cestou jsme viděli nejroztodivnější skalní sídla, ale nechávali jsme si to na další den. Ubytovali jsme se v kempu Kaya nad Göreme. Byl dost špatně značený, z hlavní silnice na něj nebyl žádný ukazatel. Kemp byl perfektní – pod meruňkami, s bazénem a hezkým výhledem na skalní útvary Göreme.

26.8.

Hned ráno jsme vyrazili k muzeu v přírodě Göreme, bylo po půl deváté a již se tam začaly sjíždět zájezdy. Ještě jsme to stihli absolvovat za poměrného klidu. Za vstup se platilo 12 mil. L. Je to areál ve skalách vytesaných kostelů většinou z 12. stol. uvnitř vyzdobených freskami. Fresky byly dost poškrábané místy postřílené, zřejmě místní nemají rádi křesťany. Údajně nejlépe zachovalé fresky byly v tzv. Temném kostele, ale za to byl příplatek 5 mil. L. Některé prostory byly poměrně malé a když se tam cpal celý zájezd, bylo to dost náročné, nějak nechtěli chápat, že se nedá chodit pouze dovnitř, aniž by pustili někoho ven. U východu jsem si koupila asi sádrovou sošku skal za pouhých 250 tis.L a Ivča vyšívanou tašku.

Pak jsme popojeli o kousek dál a v dálce uviděli zajímavé útvary, tak jsme k nim zabočili. Byly obydlené – měli tam zabudovaná okna a dveře, okolo byly zahrádky. Mysleli jsme si, že tam turistova noha nepáchne, a přitom najednou před námi byl stolec a paní tam prodávala ručně háčkované dečky. Pak jsme se jeli podívat ještě na druhou stranu, kde byly zase jiné útvary. V jednom objektu stál na terase nějaký děda – pak pustil muziku hodně nahlas a možná, že nás tak lákal.

Projeli jsme město Göreme a jeli jsme do Uchisar, který z dálky vypadal jako útvar z Monument Valey. Z blízka to však byla provrtná skála a pod ní městečko. Do skal, o nichž psali jako o pevnosti, byl vstup za 5 mil.

L., my jsme ji pouze obešli. Okolo bylo plno stánků se suvenýry. Vesnice však vypadala dost uboze, spousta domů se zajímavými průčelími byla opuštěná a polorozbořená. Vzhledem k tomu, že jsme byli jen pár kilometrů od kempu, dojeli jsme na oběd do něj a pak si zaplavali v místním bazénu.

Odpoledne jsme vyrazili na druhou stranu – jeli jsme do Ürgüpu, což je větší město, ale je tam opět plno skalních domků. Nad městem ční kopec Temeni, na kterém byla plošina s restaurací. Chtěli tam vstupné 1 mil. L, ale my jsme ho nezaplatili a vylezli na sousední vrchol s nějakými ruinami, odkud byla vyhlídka asi ještě lepší. Pod kopcem byla výrobná suvenýrů a hned vedle obchůdek. Měli tam ceduli 5 ks za 1 mil.L., tak jsme si tam vybrali – želvu, rybu, zajíce, 2 popelníky s reliéfy Kapadokie.

Pak jsme jeli do vesnice Ortharisar. V bedekru psali, že je tam náměstí pod skálou, ale nad městem se opět tyčila děrovaná skála. Chtěli jsme tam jít, ale bylo zavřeno. Jeden místňák nám říkal, že kvůli špatnému stavu je hrad uzavřen a rekonstruuje se. Radil nám přelézt zábradlí a jít z druhé strany, tam že to jde a lidi tam chodí. My jsme se jen na hrad podívali a pak jsme šli úzkými uličkami dolů.

V jedné uličce se na koberečku povaloval děda a klimbal, když nás uviděl, hned nás začal vítat a pak nás pozval k sobě domů. Trochu jsme váhali, ale zvědavost byla silnější. Za vraty byl dvůr s rozvěšeným prádlem, na terase pěstovali nějaké rostliny, za schody do patra byl otevřený prostor s valenou klenbou, kde bylo posezení na pohovkách zakrytých tureckými koberci. Sedli jsme si, děda nám nařezal grepy na dílky a neustále nás pobízel, ať si dáme. Pak vytáhl nějaké řetízky a dával nám je na krk a pořád nechtěl, abychom si to s Ivčou sundaly. Pak nám ještě na cestu dal další 2 grepy, tak jsme mu dali 2 mil. L. za ochotu, i když se trochu zdráhal. Uměl pouze turecky, anglicky pouze „Hello“. Ptal se, odkud jsme, stylem: „France? Italy?...“, když jsme řekli, že Czech republik, byl hrozně nadšen, zda mu to ale něco říkalo, nebylo jasné.

Pak jsme chtěli jet do městečka Ayvali, které vychvalovali v bedekru. Dle obrázkové mapy Kapadokie, která jako jediná existuje a koupili jsme ji dopoledne, mělo být z Ortahisarů spojení do Ayvali. Jeli jsme po úzkých cestách, ale dost se to rozvětvovalo, tak nebylo moc jasné, kam jedeme. Řídili jsme se spíše podle slunce a pak byl v dálce vidět Ürgüp. Byla tam značená odbočka k nějakému kostelu, tak jsme tam jeli. Ve vytesané místnůstce tam seděli 2 dědkové a vybírali vstupné 2 mil.L. Zaplatili jsme to a prohlédli si kapli s bohatými freskami a pak klášter ve skále. Přemýšleli jsme, kolik tam asi může za den zabloudit turistů.

Pak jsme dojeli na hlavní silnici z Ürgüpu, jeli na jih a po pár kilometrech našli odbočku na Ayvali. Dojeli jsme tam, ale nic zajímavého se nám tam nezdálo. Měl tam někde být zajímavý starý most, ale nenašli jsme ho. Nejzajímavější bylo, že na návsi tam sedělo plno dědků pod stříškou restaurace u sklenic s vodou a z kopce jich přicházelo plno dalších.

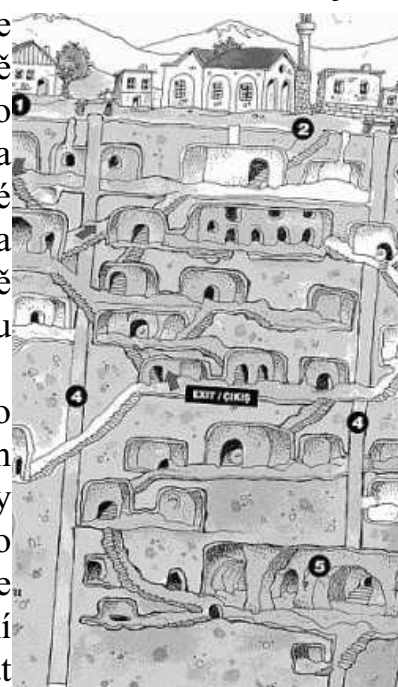

Pak jsme se již vraceli, ještě jsme chtěli jet kus od Ürgüpu na východ, ale docházel nám benzín a nebyla žádná pumpa, tak jsme se raději vrátili. Benzín jsme vzali za Ürgüpem směrem k našemu kempu.

27.8.

Ráno jsme vyrazili již před 8. hodinou na Nevsehir a odtud na jih do Derynkuyu. V tomto městě mělo být nejrozsáhlejší podzemní město. měli jsme problémy to najít, protože směr ukazovaly pouze rezavé směrovky, které jak se zdálo ukazovaly úplně nesmyslnými směry. Nakonec jsme to našli, bylo to kupodivu přímo v centru města, kde byla značena slepá ulice. Bylo to tam dost hnusné – rozestavěné jakési budovy asi budoucí stánky, neupravená plocha a uprostřed kulatý možná bazén, ale prázdný, celkově dost zanedbané a špinavé. Cestou ke hlavnímu vchodu do města byly dřevěné boudy se suvenýry.

Vstup do města stál 15 mil. L, šlo se do osvětlených chodeb. Docela se to klikatilo a byly tam různé výklenky a vytesané prostory. Byly tam šipky označující směr, tak jsme se řídili podle nich. Po schodech, s velice nízkým stropem i pro mne, jsme se dostali do nejnižšího poschodí, kde byl podzemní kostel. Při návratu k autu chtěl Vlád'a filmovat

prodavačky suvenýrů, tak jsem šla dělat volavku. Všechny mi nabízely krojované panenky. Vzhledem k tomu, že za jednu chtěli 1 E, tak jsem jí chtěla vzít. Řekla jsem, že nemám eura, tak říkaly, že 1,5 mil.L, když jsem si ji vzala a chtěla platit, najednou ženská řekla 1E = 2 mil. L, tak jsem česky řekla, říkaly jste, že to bude 1,5 mil. a najednou je to 2. Kupodivu mi porozuměly a odsouhlasily těch 1,5 mil. Pak jsme si sedli v restauraci na kafe. Babka tam válela těsto a pekla placky, tak jsme neodolali a dali si taky. Bylo to bramborové těsto a v tom byl sýr. Okolo šel nějaký izraelský zájezd a jedna ženská z něho si poručila placku bez sýra, což mělo být za 1 mil.L, ale ona pak řekla, že je to moc a dala pouze 500 tis., prodavač pořád opakoval 1 milion, ale nedokázal to z ní dostat.

Pak jsme jeli dál k údolí Ihlara. Cestou jsme viděli odbočku k jezernímu kráteru Nar, tak jsme tam zabočili. Uprostřed kráteru bylo krásné modré jezero obklopené rákosím. Objeli jsme jezero na druhou stranu, kde stálo několik aut. Tam nás čekal šok – z malé pyramidky (tvořené nánosy sedimentů) tryskala horká voda se sírovým zápachem a o kus dál pod kusem plachty díra do země, kde se cachtali chlapi. O kus dál tam ženské lopatou a kbelíky hloubily jámu také pro sebe. V místech, kde byla v děrách voda, to vybublávalo. Bylo tam plno dalších děr, ale již vyschlých. Žasli jsme, že takováto lokalita je tak devastována.

Dojeli jsme do Ihlary - je to vesnice na pokraji kaňonu a je tak nazváno celé údolí. Na kraji vesnice Ihlara byla odbočka k údolí Ihlary, ale vzhledem k tomu, že v bedekru bylo napsané, že odbočka je až kus za městem, tak jsme jeli dál a dojeli až do Belisirmy. Stáli jsme na vyhlídce nad vesnicí a z protijedoucího autobusu přispěchalo pár Čechů, aby honem udělali nějakou fotku. Byli to první Češi, se kterými jsme se potkali, když jsme jim říkali, že jsme byli až na Nemrut Dag, nic moc jim to neříkalo.

Zaplatili jsme vstup do Ihlary od Belisirmy a šli jsme údolím. Byl to kaňon s vysokými skalami, u jejichž pat bylo vytesáno plno skalních obydlí. Podél potoka lemovaného mohutnými stromy jsme šli směrem do Ihlary. Když byla odbočka na kostel Sv. Jiřího, tak jsme k němu šplhali do kopce, ale závěr byl příliš strmý, tak jsme k němu nedorazili. Měli jsme problém projít po cestě, protože tam stál osel uvázaný na krátkém provazu a hrozně hýkal a nechtěl nás pustit dál, po stranách bylo husté křoví. Proti nám šla výprava vedená průvodcem a ti osla trochu odstrčili a dalo se projít. Došli jsme skoro až do centra, ale byl tu značně složitý terén, který Ivče nevyhovuje, tak se všichni pomalu vraceli a já jsem se ještě šla podívat ke kostelíkům. Při návratu opět překážel osel, jen taktak, že Vlád'u nepokousal.

Z Ihlary jsme jeli do města Güzelyurt. Bylo v něm zase podzemní město. Šli jsme do něj, ale bylo to dost drsné – do spodních pater se mělo lézt úzkým komínem s vydlabanými stupínky. Chtěli jsme to tedy zkusit východem, ale tam byl opět velice strmý šikmý nízký komín. V místnostech byly na různých místech díry, do kterých bylo dost snadné spadnout. Součástí vstupenky však byl ještě vstup do původně byzantského kostela přestavěného na mešitu a vjezd do údolí se spoustou vytesaných kostelů v skalách.

Pak už jsme se vrátili přes sedlo Sekkin Baragi do kempu.

28.7.

Ráno nás probudil dost silný rachot. Byly to plynové hořáky balonů, které pod námi startovaly. Zřejmě využívají příznivého proudění vzduchu, když ráno na studené skály začne svítit slunce.

Pak už jsme se jen sbalili a vyrazili směrem k domovu. Čekal nás velice dlouhý přesun až do Istanbulu. Cestou jsme překračovali dost vysoké horské masivy a jeli jsme moc krásnými partiemi.

Větší zastávku jsme měli pouze v Ankaře u Attatürkova mauzolea. Je to dost úžasné – dovnitř je povolen vjezd, ale po kontrole dokladů a při ponechání pasu, všichni jsme museli projít rentgenovací bránou. K mauzoleu se jde dlouhou promenádou lemovanou sochami sfing, na jejím začátku jsou sochy pracujících jak vystřižené z 50.let v socialismu. Samotné mauzoleum je v antickém stylu se sloupovím. Uvnitř je Attatürkův katafalk, u něhož se řada lidí fotila, ale je nutné ho obcházet organizovaně v zástupu.

Do Istanbulu jsme přijeli v brzkém večeru. Už jsme nechtěli do toho hrozného kempu jako na začátku, navíc to vypadalo na déšť, v Istanbulu přímo se ubytovat v hotelu nedá, to je moc drahé, tak jsme vyrazili po evropské straně směrem na sever a chtěli jsme dojet až k Černému moři. Mezitím se ale setmělo, bylo tam spousta silniček, které jsme vůbec neměli v mapě, tak jsme se úplně zamotali a jeli neznámo kudy. Pak jsme již jen chtěli najít nějaké ubytování, ale ani to se nám dlouho nedařilo. Projížděli jsme ulicemi Istanbulských předměstí, ale nikde nic. Nakonec jsme pár hotelů našli a vybrali si jeden, i když ne zrovna nejlevnější, ale za chvíli se spustil slejvák, tak jsme byli rádi, že jsme pod střechou.

Ráno jsme se stavili pouze ve čtvrti Galata a vystoupili v centru na kulatou věž stejného jména. Čtvrť byla dost zanedbaná, z věže byly vidět již skoro ruiny jednotlivých domů. Okolo věže bylo spousta krámků, ale většinou zavřených. Měla jsem ještě asi 10 E, tak jsme vlezli do krámků s koberečky, prodavač byl velice aktivní, něco nám chtěl prodat, ale nejlevnější malinkatý byl asi za 50 E. Já jsem říkala, že už máme málo peněz, že odlétáme domů, tak chtěl vědět, kolik máme, zřejmě by slevil, ale na mých 10 E by to asi nebylo. Ve

vedlejším krámku jsme koupili dva vyšívané povlaky na polštáře na chalupu a Ivča si koupila vyšívanou tašku.

Pak jsme již jen vrátili auto, Vláďa musel zaplatit zřejmě něco jako spoluúčast za poškozené auto, což činilo asi 10 tis. korun. Za poměrně krátkou dobu jsme již jen dolétli domů.